

Veilig vereningsklimaat Scopias Atletiek

1. Normen en Waarden
2. Gedragscodes
3. Pestprotocol
4. Vertrouwenscontactpersoon (VCP)

AD 1: NORMEN EN WAARDEN

Sporten doe je voor je plezier. Scopias Atletiek heeft waarden en normen hoog in het vaandel staan en vindt het belangrijk dat iedereen, van bestuurslid tot trainer en van atleet tot vrijwilliger en ouder, met respect behandeld wordt. Scopias Atletiek wil ieder lid de optimale mogelijkheid bieden te genieten van sport. Een vereniging waar iedereen zich thuis kan voelen, ongeacht de sportcapaciteiten en culturele achtergrond. Wij willen een actieve, bruisende en sportieve vereniging zijn die op basis van goede ontwikkelingsmogelijkheden voor de leden herkend wordt als een aantrekkelijke club.

Wat verstaan we eigenlijk onder waarden, normen en fair play

Waarde: Een principe wat mensen belangrijk vinden om na te streven. Het geldt als richtinggevend voor het handelen.

Norm: Een gedragsregel, waar men zich aan dient te houden in de omgang met anderen.

Fair play: Bij sport is Fair play erg belangrijk. Door respectvol met andere spelers om te gaan en je aan geschreven en ongeschreven regels te houden, blijft het spel voor iedereen leuk en voorkom je bovendien blessures. Fair play is in feite een gedragscode voor de manier waarop we samen aan sport willen doen.

Door bewust met die onderlinge afspraken en regels om te gaan en ons te houden aan de gedragscodes, kunnen we de sport ook in de toekomst eerlijk en aantrekkelijk houden.

AD 2. GEDRAGSCODES

Basiswaarden binnen onze club zijn: Plezier, Respect, Eerlijkheid, Betrokkenheid en Sportiviteit. Om dit te kunnen bewerkstelligen zijn er een aantal afspraken c.q. gedragsregels opgesteld zodat er een duidelijk kader is ontstaan waarbinnen iedereen kan werken. Gedragscodes zijn regels die vaak binnen de vereniging als ongeschreven regels worden gehanteerd. Toch menen wij er goed aan te doen deze gedragscodes ook vast te leggen en zo breed mogelijk beschikbaar te stellen. Daarmee is iedereen die bij de vereniging is betrokken in de gelegenheid er kennis van te nemen. Hieronder worden per doelgroep relevante gedragscodes gegeven. Tenslotte, en niet minder belangrijk, worden gedragsregels gegeven met betrekking tot seksuele intimidatie.

Gedragscode sporters

- Respecteer de mede- en tegenstanders binnen je sport.

- Behandel iedereen gelijk.
- Gebruik geen fysiek-, mentaal- of verbaal geweld.
- Lach met elkaar, niet om elkaar.
- Ga zorgvuldig om met de eigendommen (accommodatie en materiaal) van onze vereniging en die van andere verenigingen.
- Maak geen opmerkingen die een ander kunnen schaden.
- Wees eerlijk.
- Houd je aan de geldende wedstrijdregels.
- Aanvaard de beslissingen van juryleden.
- Blijf bescheiden bij een overwinning en laat je niet ontmoedigen door een nederlaag.
- Wens de tegenstander geluk met het behaalde succes als je zelf de verliezer bent.
- Onsportiviteit van de tegenstander is nooit een reden om zelf onsportief te zijn.

Respecteer het werk van alle mensen die ervoor zorgen dat jij kunt trainen en aan wedstrijden kunt deelnemen. Dit is geen vanzelfsprekendheid het zijn meestal ook goedwillende vrijwilligers.

Gedragcode trainers

- Wees redelijk in je eisen ten aanzien van de tijd, de energie en het enthousiasme van de sporters.
- Maak een kind nooit belachelijk en scheld het niet uit als het een fout maakt gedurende een training of wedstrijd.
- Veroordeel elk gebruik van geweld.
- Moedig de kinderen altijd aan om zich aan de spel-/wedstrijdbepalingen te houden.
- Vermijd voorkeursbehandeling.
- Zorg ervoor dat het materiaal voldoet aan de veiligheidseisen en geschikt is voor het niveau van de sporters.
- Herken blessures en adviseer desnoods een bezoek aan een fysiotherapeut, huisarts of andere medisch deskundige. Laat je op de hoogte stellen van de uitkomst van dit bezoek. Volg het advies op van een arts bij het bepalen of een geblesseerde sporter wel of niet kan sporten.
- Krijg respect van sporters op basis van een positieve benadering en wees gul met complimenten wanneer de sporter het verdient.
- Blijf op de hoogte van de beginselen van een goede training en van groei en ontwikkeling van de sporters.
- Houdt contact met andere trainers voor een goede samenwerking.
- Zorg ervoor dat je gedrag sportief is. Goed voorbeeld doet goed volgen.

Gedragcode ouders en verzorgers

- Forceer een kind dat geen interesse toont nooit om deel te nemen aan een sport.
- Bedenk dat kinderen sporten voor hun plezier en niet voor het uwe.
- Moedig uw kind altijd aan om volgens de regels aan de sport deel te nemen.
- Leer uw kind dat eerlijke pogingen net zo belangrijk zijn als winnen, zodat het resultaat van elke wedstrijd geaccepteerd wordt zonder onnodige teleurstelling.

- Maak het kind nooit belachelijk en geef het geen uitbrander als het een fout heeft gemaakt of een wedstrijd heeft verloren.
- Moedig uw kind aan en applaudissee of spreek uw waardering uit voor een goede prestatie (ook voor die van anderen).
- Bedenk dat kinderen het beste leren door een goed voorbeeld.

Gedragscode bestuurders

- Zorg ervoor dat er gelijke mogelijkheden voor deelname in de sport bestaan voor alle sporters ongeacht hun vaardigheid, geslacht, leeftijd of handicap.
- Toestellen en voorzieningen moeten voldoen aan de veiligheidseisen en geschikt zijn voor alle jongeren.
- Zorg ervoor dat ouders, trainers enz. zich bewust zijn van hun invloed en verantwoordelijkheid met betrekking tot fair play in sport en spel.
- Zorg voor een open en eerlijke communicatie binnen uw vereniging.
- Zorg ervoor dat er goed toezicht is van ervaren trainers, die in staat zijn sportiviteit en goede technische vaardigheden te bevorderen.

Gedragscode seksuele intimidatie

1. De gedragscode bevat richtlijnen en gedragsregels, ter voorkoming en bestrijding van discriminatie in de sport.
2. De begeleider moet zorgen voor een omgeving en sfeer waarbinnen de sporter zich veilig voelt (om te bewegen).
3. De begeleider onthoudt zich ervan de sporter te bejegenen op een wijze die de sporter in zijn waardigheid aantast, én verder in het privéleven van de sporter door te dringen dan nodig is voor het gezamenlijk gestelde doel.
4. De begeleider onthoudt zich van elke vorm van seksueel (machts)misbruik of seksuele intimidatie tegenover een sporter.
5. Seksuele handelingen en seksuele relaties tussen de begeleider en de jeugdige sporter tot 16 jaar zijn onder geen beding geoorloofd en worden beschouwd als seksueel misbruik.
6. De begeleider mag de sporter niet op zodanige wijze aanraken dat de sporter en/of begeleider deze aanraking naar redelijke verwachting als seksueel of erotisch van aard zal ervaren, zoals doorgaans het geval zal zijn bij het doelbewust (doen) aanraken van geslachtsdelen, billen en borsten.
7. De begeleider onthoudt zich van seksueel getinte verbale intimiteiten.
8. De begeleider zal tijdens de trainings(stages), wedstrijden en reizen gereserveerd en met respect omgaan met de sporter en de ruimten waarin de sporter zich bevindt, zoals de kleed- of hotelkamer.
9. De begeleider heeft de plicht de sporter te beschermen tegen schade en (machts)misbruik als gevolg van seksuele intimidatie. Daar waar bekend of geregeld is wie de belangen van de (jeugdige) sporter behartigt, is de begeleider verplicht met deze personen of instanties samen te werken opdat zij hun werk goed kunnen uitvoeren.
10. De begeleider zal de sporter geen (im)materiële vergoedingen geven met de kennelijke bedoeling tegenprestaties te vragen. Ook de begeleider aanvaardt geen

financiële beloning of geschenken van de sporter die in onevenredige verhouding tot de gebruikelijke dan wel afgesproken honorering staan.

11. De begeleider zal er actief op toezien dat deze regels worden nageleefd door iedereen die bij de sporter betrokken is. Indien hij gedrag signaleert dat niet in overeenstemming is met deze regels, zal hij de betreffende persoon daarop aanspreken.
12. In die gevallen waarin de gedragsregels niet (direct) voorzien, ligt het binnen de verantwoordelijkheid van de begeleider in de geest hiervan te handelen.

AD 3. PESTPROTOCOL

Scopias Atletiek wil haar (jeugd-)leden een omgeving bieden, waarin zij zich op een prettige en positieve wijze kunnen ontwikkelen. Pesten verstoort dat en helaas gebeurt dat overal. Het is belangrijk om een duidelijk en helder beleid te hebben waar alle betrokkenen op kunnen terugvallen in voorkomende gevallen.

Het pestprotocol is een vastgelegde wijze waarop we het pestgedrag van (jeugd-)leden in voorkomende gevallen benaderen. Het biedt alle betrokkenen duidelijkheid over de gevolgen, de ernst en ook specifieke aanpak van dit ongewenste gedrag. Daar waar in dit protocol wordt gesproken over de gepeste en de pester wordt zowel enkelvoud als meervoud bedoeld.

Pesten heeft een aantal duidelijke (niet limitatieve) kenmerken:

- Pesten gebeurt opzettelijk
- Pesten is bedoeld om schade toe te brengen (fysiek, materieel of mentaal)
- Bij pesten is altijd sprake van ongelijke machtsverhoudingen (fysiek of verbaal sterkere personen kiezen minder weerbare personen als slachtoffer)
- Pesten gebeurt systematisch
- Pesten houdt niet vanzelf op, maar wordt eerder erger als er niet wordt ingegrepen
- Pesten is van alle tijden en komt in alle groepen en culturen voor. Het is dus een typisch menselijke ondeugd die altijd verborgen aanwezig is en steeds weer de kop kan opsteken.

Indien sprake is van pesten, kan het gepeste lid of zijn ouder zich wenden tot de trainer van de desbetreffende groep, de jeugdcoördinator, de vertrouwenscontactpersoon of een bestuurslid.

Uitgangspunten:

1. Als pesten en pestgedrag plaatsvindt, ervaren we dat binnen Scopias Atletiek als een probleem voor zowel voor de jeugdtrainers, de ouders, de kinderen, de gepeste kinderen, de pesters en de 'zwijgende' groep kinderen

2. Scopias Atletiek heeft een inspanningsverplichting om pestgedrag te voorkomen en aan te pakken door het scheppen van een veilig klimaat waarbinnen pesten als ongewenst gedrag wordt ervaren en in het geheel niet wordt geaccepteerd

3. (Jeugd)-trainers moeten tijdig inzien en alert zijn op pestgedrag in algemene zin. Indien pestgedrag voorkomt, moeten zij duidelijk stelling en actie ondernemen tegen dit gedrag

4. Wanneer pesten, ondanks alle inspanningen weer optreedt, wordt de uitgewerkte procedure uitgevoerd en kunnen sancties volgen

5. Dit pestprotocol wordt ook met (jeugd-)trainers besproken en is te vinden op de website van Scopias Atletiek.

Preventieve maatregelen:

De jeugdtrainer bespreekt met de jeugdleden de algemene afspraken en regels aan het begin van het atletiekseizoen (de eerste training na de zomervakantie). Het onderling plagen en pesten wordt hier benoemd en de regels van het pestprotocol worden expliciet besproken.

De 10 gouden regels vanuit het pestprotocol zijn:

1. Je beoordeelt een ander lid niet op zijn/haar uiterlijk
2. Je sluit een ander lid niet buiten van activiteiten
3. Je komt niet zonder toestemming aan de spullen van een ander
4. Je scheldt een ander lid niet uit en je verzint geen bijnamen
5. Je lacht een ander lid niet uit en je roddelt niet over andere leden
6. Je bedreigt elkaar niet en je doet elkaar geen pijn
7. Je accepteert een ander lid zoals hij of zij is
8. Je bemoeit je niet met een ruzie door zomaar partij te kiezen
9. Als je zelf ruzie hebt praat het eerst uit, lukt dat niet, dan meld je dat bij de trainer
10. Als je ziet dat een lid wordt gepest, dan vertel je dat aan de trainer. Dat is dan geen klikken maar voor elkaar opkomen.

Procedure: Hoe te handelen wanneer er een vermoeden bestaat van pestgedrag

Stap 1: Als trainer vaststellen of de gepeste heeft geprobeerd het eerst samen met de pester op te lossen.

Stap 2: Op het moment dat de gepeste er niet uitkomt grijpt de jeugdtrainer in door het volgen van stap 3.

Stap 3: De trainer brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderingsgesprek en probeert samen met hen de ruzie of pesterijen op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken. De jeugdtrainer neemt contact op met de ouders van het gepeste kind en de pester na de kinderen daarover te hebben ingelicht.

De jeugdtrainer voert eventueel een gesprek met het de hele groep.

- *Als jeugdtrainer kun je het onderwerp pesten aan de orde stellen door met de groep te bespreken wat de oorzaken en de gevolgen zijn voor degene die worden gepest, degene die pest, de meelopers en de zwijgende middengroep.*
- *De jeugdtrainer kan bespreken met de groep of ze zich realiseren welk verdriet zij veroorzaken met hun houding. Vervolgens kan aan de trainingsgroep suggesties worden gevraagd hoe de situatie in de trainingsgroep kan worden verbeterd..*

Stap 4: Indien sprake is van herhaald pestgedrag worden de ouders van de pester in het bijzijn van de pester op de hoogte gesteld van de ongewenste gebeurtenissen in een gesprek in het clubhuis. Hierbij is naast de jeugdtrainer ook de jeugdcoördinator of een bestuurslid aanwezig.

De jeugdtrainer en ouders proberen in goed overleg samen te werken aan een bevredigende oplossing. De afspraken met de pester worden uitdrukkelijk doorgesproken en vastgelegd. Ook de op te leggen sancties bij overtreding van de afspraken worden daarbij vermeld.

Santies/strafmaatregelen:

Indien er sprake is van herhaald pestgedrag worden de ouders van de pester in het bijzijn van de pester op de hoogte gesteld van de ongewenste gebeurtenissen in een gesprek in het clubhuis. Hierbij is ook een lid van het jeugdbestuur aanwezig. Aan het eind van dit oudergesprek worden de afspraken met de pester uitdrukkelijk doorgesproken en ook vastgelegd. Ook de op te leggen sancties bij overtreding van de afspraken worden daarbij vermeld. Gedacht kan worden aan bijvoorbeeld een week of langer niet trainen. Indien het pestgedrag van de pester niet aanzienlijk verbetert, en / of de ouders van het kind werken onvoldoende mee om het probleem ook aan te pakken kunnen we overgaan op langere uitsluiting van trainingen of wedstrijddeelname. In het ergste geval kan uiteindelijk het bestuur overgaan tot (onmiddellijke) ontzetting uit het lidmaatschap.

Het jeugdlid of diens ouder maakt melding van pesten:

Indien het jeugdlid of diens ouder melding maakt van pesten, zal de jeugdtrainer eerst met het jeugdlid en indien gewenst diens ouders in gesprek treden over het voorval/de voorvallen die zich hebben voorgedaan.

In onderling overleg zal worden gezocht naar een passende oplossing, waarbij het uitgangspunt is het stappenplan bij hoe te handelen indien er een vermoeden bestaat van pestgedrag. Andere passende oplossingen zijn uiteraard altijd bespreekbaar..

Begeleiding aan de gepeste, de pester en het team:

De concrete invulling als handvat van het pestprotocol:

De trainer heeft een zeer belangrijke rol. Hij/zij zal helder en duidelijk moeten maken dat dit ongewenste gedrag volstrekt niet geaccepteerd wordt. De trainer biedt in eerste instantie het gepeste kind bescherming, spreekt zwaar en ernstig met de pester en zijn/haar ouders en richt zich vervolgens op de zwijgende middengroep en de meelopers.

Hulp aan het gepeste kind:

De jeugdtrainer bespreekt de gebeurtenissen en de afspraken met het gepeste lid. De begeleiding van het gepeste kind is van groot belang. Het kind is mogelijk eenzaam en kwetsbaar. Er moet aandacht zijn voor het gegeven dat het lid zich weer veilig gaat voelen binnen de club.

Hulp aan de pester:

Pesters zijn niet in staat om op een normale wijze met anderen om te gaan en hebben dus óók hulp nodig. Die hulp kan bestaan uit een gesprek vanuit het protocol waarin ondubbelzinnig zal worden aangegeven welk gedrag niet geaccepteerd wordt, een duidelijke afspraak wordt gemaakt voor een vervolggesprek op termijn ongeacht de ontwikkelingen en welke straf er zal volgen indien het pestgedrag toch weer voorkomt. Tevens wordt stilgestaan bij wat de pester beweegt om pestgedrag te vertonen en welke hulp zij/hij wil om herhaling te voorkomen. Van dit gesprek wordt eenawzvs verslagje gemaakt.

Hulp aan de zwijgende middengroep en de meelopers:

De zwijgende middengroep is van cruciaal belang in de aanpak van het probleem. Als de groep eenmaal in beweging is gebracht, hebben kinderen die pesten veel minder te vertellen. Deze middengroep is eenvoudig te mobiliseren, niet alleen door de jeugdtrainer, maar ook door de ouders.

Hulp aan de ouders:

Voor de ouders van het gepeste kind is het van belang dat Scopias Atletiek serieus omgaat met de aanpak van het pesten. Met de ouders van het gepeste kind zal overleg zijn over de aanpak en de begeleiding van hun kind. De ouders van de pester moeten absoluut op de hoogte zijn van wat er met hun kind gebeurt. Zij hebben er recht op te weten dat hun kind in sociaal opzicht bepaald zorgwekkend gedrag vertoont dat dringend verbetering nodig is. Ouders kunnen hun kinderen zeggen dat zij het verschrikkelijk vinden als kinderen elkaar

pesten. Dat als hun kind het ziet, het zeker niet mee moet pesten, maar stelling moet nemen. Indien het kind die stelling niet durft te nemen, het altijd aan de ouders of aan de trainer moet vertellen wat ze zien. Praten over pesten is fundamenteel iets anders dan klikken.

Verantwoordelijkheid:

De jeugdtrainer licht bij een vermoeden van pesten of bij de mededeling dat er wordt gepest altijd de jeugdcoördinator in, die het bestuurslid dat jeugdzaken in zijn portefeuille heeft inlichten. De jeugdtrainer voert de gesprekken met de ouders van het gepeste kind en de pester *altijd* samen met de jeugdcoördinator of een bestuurslid. In beginsel is de jeugdcoördinator het directe aanspreekpunt voor de ouders.

Vertrouwenscontactpersoon (VCP)

Naast dit protocol zijn er ook vertrouwenscontactpersonen die kunnen worden benaderd door het gepeste (jeugd-)lid, zijn/haar ouders of begeleider. De vertrouwenscontactpersoon is te bereiken via het emailadres: vertrouwenscontactpersoon@scopias.nl

AD 4. VERTROUWENSCONTACTPERSOON (VCP)

Omdat Scopias wil dat iedereen op een veilige manier kan sporten hebben we binnen onze vereniging een vertrouwenscontactpersonen. Hier kun je terecht om over zaken te praten die je liever eerst vertrouwelijk met iemand wil bespreken.

Voor de goede orde: de rol van een vertrouwenscontactpersoon (VCP) is anders dan de rol van een vertrouwenspersoon (VP). Een Vertrouwenscontactpersoon beoordeelt slechts de situatie en verwijst het slachtoffer en / of de beklaagde al dan niet door naar een daartoe opgeleide hulpverlener, te weten een van de vertrouwenspersonen (VP) van NOC*NSF.